

Jónak lenni jó *A közmédia támogató kampánya*

Már nem főnök vagyok, hanem Róbert
Erre az élményre mindannyiunknak szüksége van
Interjú Soltész Miklós államtitkárral
Maratoni volt a jóság is
A lélek edzése

„A hajléktalan ember nem azért lett hajléktalan, mert nincs elég ház a világon,
hanem mert nincs elég szeretet.”

Palánki Ferenc püspök

karácsonyi üzenet

Értékvesztés után felülről érkező Ajándék

A Teremtő az idők kezdetén lábunk alá földet teremtett, és fejünk fölé kifeszítette az eget.

Aki világokat formál kezével, karácsonykor kezébe vette a földet, ne-hogy talajt veszítsen lábunk, és gyöngéden tenyerébe rejtette mécses-életünket, hogy lehetével táplálja a rebbenő lángot és átvigye az Ő dicsőségébe.

Az ember nagy kalandja, hogy a sötétségből kiutat keres. Minél nagyobb a látomás, annál teljesebb életet követel, s nincs alku.

A külvilágra téli köd ereszkedik, a lélekre várakozás. Jön az Úr. A misztérium kódéba burkolózva jön. Nem biztos, hogy a várt úton érkezik. Akárhogyan is jön, szívünk kellős közepe felé tart. Nem azért jön, mert vásárolni és ajándékozni akarunk, hanem azért kell jönnie, mert az élet értelmének keresése közben, mindig újra rábukkanunk a szeretet nélküli élet értelmetlenségére.

Jön, de még nincs itt. Sem megszolgálni, sem megérdemelni nem tudjuk, hogy itt lesz. Azért jön, mert nem lehet őt visszatartani, de megérkezése fölötti örömlenket a szerelmes vágyakozás lobbantja magasra.

A sötét, téli égen ne keressük a Betlehemi Csillagot. Az a Csillag az emberek szívében van, és karácsonykor látható lesz, fényével beborítja a földet. Túlnő az ember meghasonlásain, túl a vérfürdőkön, túl a nemzetközi élet neuralgikus pontjain, túl az örületen, túl a helyi háborúkon, és minden szorongáson.

Karácsony átmelegít, mint a tűz. Azért ég, hogy emlékezzünk a megszabadító szeretetre, amit Krisztus hirdetett meg, aki Istennek mondta magát. Az Ő nevében szeressük azt, aki közel van hozzánk, s azt is, aki távol van. Aki él, s aki már meghalt.

Mondjuk ki a megbocsátás szavait, s értsük meg, ezektől a szavaktól a lelki halált okozó sebek gyógyulhatnak be. Ajándékozzuk meg egymást, de ne feledjük, hogy a legszebb ajándék is csak alig képviselheti az ember szívét, amelynek legfőbb kiváltsága, hogy hasonlít Istenre. Énekeljünk és vigadjunk, mert a halállal szemközt hiábavalónak látszó élet karácsonykor értelmet kapott.

Örömlenket tetőpontján némuljunk el egy időre, mert vannak milliószám, akik szegények és elnyomottak, betegek, haláltusát vívnak, üldözést szenvednek – ma legtöbbször krisztusi hitük miatt –, kín és aggodalom gyötri őket.

Örömlenket, ami az ő örömlen is, mégsem fojthatja el semmi, mert annak örülni, ami nem egyeseké, hanem mindenkié, a Mindenségé: Betlehemen a világ sötétsége hasadt föl.

Az a Csecsemő tette ezt, aki a betlehemi jászolban fekiúdt! Ez a Karácsony lélegzetelállító öröme.

P. Kozma Imre OH
apostoli protonotárius
a Magyar Máltai Szeretetszolgálat
alapító elnöke

Budapest, 2017. Karácsonyán

tartalom

Értékvesztés után felülről érkező Ajándék

„A külvilágra téli köd ereszkedik, a lélekre várakozás. Jön az Úr.” A Karácsony lélegzetelállító örömről írt üzenetében Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke. – **2. oldal**

Generációt formáló tervek

A másokon segítség az élet teljességének része. Ezt az érzést kívánja átadni a fiataloknak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ifjúsági önkénteseket összefogó programja. – **4. oldal**

Máltai segítség a nagyvilágban

2 milliónál is több embernek segített az elmúlt évben a Szuverén Máltai Lovagrend nemzetközi segélyszervezete a Malteser International. Ismerje meg a szervezetet, mely azért dolgozik szerte a világon, hogy az emberek egészségben és méltóságban élhessenek. – **4. oldal**

Jónak lenni jó

A Szeretetszolgálat támogatására hirdetett gyűjtést a közmédia. A 1350-es adományvonalon keresztül egy hívással 250 forinttal támogathatják a máltai esélyteremtő programokat, a Szeretetszolgálat mentőszolgálatát és a mozgáskorlátozott fiatalokat. – **5. oldal**

Már nem főnök vagyok, hanem Róbert

Húsz éve dolgozik szociális munkásként és szinte egyedülálló módon csaknem végig ugyanazon a helyen, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat intézményében. Portré Kenyeres Róbertről, aki alig negyven éves, de a szakma nagy öregjeként emlegetik a háta mögött. – **6. oldal**

Nem volt, aki megcsinálja helyettem

A hajléktalan-ellátás krízisidőszakára lélekben is készül a szakma. A máltai szervezet krízisnyitó szakmai napján Lackfi János is megosztotta verseit, gondolatait a hajléktalanságról a szociális szakemberekkel. – **7. oldal**

Erre az élményre mindannyiunknak szüksége van

Interjú Soltész Miklóssal, az EMMI egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárával a vészhelyzetben elrendelt összefogásról, a Facebookon szerveződő akciókról és arról, mekkora a lába egy tízhetes magzatnak. – **8. oldal**

Nyitva kell lennünk...

25 éves a Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona, ahol a mindennapi útkeresés során kialakult a jelenlét alapuló máltai szemlélet. – **10. oldal**

Maratoni volt a jóság is

A Máltai SE színeiben öt versenyző indult a SPAR Budapest Maratonon egyénileg és váltóban is. Jenkei Péter, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársa - a Vasas versenyzőjeként, de mezén a máltai pajzsral - harmadikként ért célba a maraton részeként rendezett magyar bajnokságon. A versenyzők és szurkolók a pályán kívül is találkozhattak a Szeretetszolgálattal. – **11. oldal**

A lélek edzése

Európa bajnok és olimpikon sportolók versenyeztek mozgássérült fiatalokkal a Győrben rendezett Esély Sportnapon, hogy felhívják a figyelmet a fogyatékkal élő emberek elfogadására. – **12. oldal**

Életsorsok

Harminchárom külföldre kényszerült máltai rendtag életútját ismertető könyvet adott ki a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége. – **13. oldal**

Az erdő növekedését kell meghallanunk

Szent László királyról, a hit védelmezőjéről szervezett konferenciát a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége, melyen a lovagkirály örökségén keresztül vizsgálták a Kárpát-medence keresztény értékeit. – **14. oldal**

Emlékezet és azonosság

A Máltai Könyvek sorozat legújabb kötetét ajánljuk. Szent II. János Pál pápa az Emlékezet és azonosság című művében a XX. századi diktatúrákat és azok következményeit elemezve ír a jóról, rosszról, önmagáról, nemzetről és hitről a harmadik évezred elején. – **15. oldal**

Gondolatok a Hajléktalan Jézus szobra mellett

A Máltai Hírek előző megjelenése óta Szentendre, Szombathely, Debrecen, Kisvárd, Mátészalka, Nyíregyháza és Esztergom is befogadta egy időre az együttérzés szobrát. A találkozásokon elhangzott mondatokból idézünk. – **16. oldal**

Borítókép: Jónak lenni jó – önkéntes szolgálattal is segíthetünk a rászoruló embereknek (fotó: Bánlaki Szabolcs)

aktuális

Generációt formáló tervek

Fiatalképzésre, utánpótlás-nevelésre nyert pályázati forrást a Magyar Máltai Szeretetszolgálat – jelentette be Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára Budapesten, a programról tartott sajtótájékoztatón.

Rétvári Bence kiemelte: a máltai szervezet arra vállalkozott, hogy tízezer fiatalnak ad lehetőséget megízlelni, milyen a karitatív tevékenység, milyen másokért cselekedni. Ha pedig ennyi fiatal megtapasztalja, hogy milyenek a máltaiak hétköznapijai, az már társadalomformáló, generációformáló erő is lehet.

A program jó lehetőség minden fiatal számára megtapasztalni, hogy a másokon segítés az élet teljességének része, és így elérhető, hogy egy egész életen át részt vegyen a Szeretetszolgálat munkájában. Az államtitkár kitért arra: a programnak a fiatalok karitatív munkára nevelésén túl fontos része az egészségre nevelés és újrateremtési tanfolyamok tartása is.

Győri-Dani Lajos, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke hang-

súlyozta: a Szeretetszolgálat vallja, hogy egy ember akkor lesz érett, ha képes segíteni a másikon, ezért fontos, hogy 18 éves korára minden fiatal részt vegyen egy tanfolyamon, amely képessé teszi erre. A Szeretetszolgálat mindig is híd szerepet akart betölteni a társadalomban: össze akarta kötni a segíteni akarókat a segítségre szorulókkal, és azt szeretnék, ha ebbe a munkába a fiatalok is minél többen bekapcsolódhatnak, mert szükség van az utánpótlásra.

Hajdú Krisztina, a program szakmai vezetője elmondta: a segélyszervezetek sikeressége az önkéntesek hozzáállásán múlik. A hozzáállás és a felkészültség pedig leginkább serdülőkorban és fiatal felnőtt korban alakítható ki. Az érzékenység kialakításához kellenek továbbá a biztonságos fogadóhelyek, ahol értékes és érdekes munkát végezhetnek - tette hozzá.

Tájékoztatása szerint a több mint hatvan helyszínen megvalósuló program keretében szakmai, elsősegélynyújtó és komplex érzékenyítő képzéseken vehetnek részt fiatalok, a vezetésre alkalmasak

Rétvári Bence: tízezer fiatal kap lehetőséget a Szeretetszolgálatról (Fotó: Kovács Bence)

számára pedig ifjúsági önkéntes csapatvezetői tanfolyamot szerveznek. Elmondta, az elkövetkező három évben szeretnék megmutatni a fiatalokat fogadó intézmények modellprogramjait, emellett ifjúsági önkéntes hálózatot hoznak létre.

Máltai segítség a nagyvilágban

A Máltai Rend több mint 120 országban van jelen, hosszútávú és sürgősségi egészségügyi, szociális és humanitárius tevékenységeivel. A Rend intézményei és segélyszolgálati 13 500 rendtagot, 80 000 állandó önkéntest és 25 000 specializált munkatársat foglalkoztatnak – ez utóbbiak főleg orvosok és egészségügyi szakszemélyzet.

A segélyszolgálatok mindenütt a rendi tevékenységek fő operatív végrehajtói: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat e szervezetek közt a nagyobbak és elismertebbek közé tartozik. A segélyszervezetek közül kiemelten fontos szerepe van a nemzetközi Malteser International-nak.

A Malteser International 2005 óta a máltai hálózat nemzetközi humanitárius és fejlesztési programjaiért felelős szervezete. Jelenleg 24 országban működik – főleg a harmadik világban és ott, ahol nincs helyi máltai segélyszolgálat – évi 50 millió eurós programjaival, amelyeknek kb.

háromnegyedét a német állam és az EU támogatják. A legnagyobb jelenléte Szíriában és annak szomszéd országában van, ahol 2012 óta 17 milliós programot tart fenn. Jelen van a cunami-, földrengés- és tornádó sújtotta helyeken sürgősségi és hosszabb távú újjáépítési projektekkel. Európában is megjelenik egyes nagyobb katasztrófa-helyzetekben, az egyébként a nemzeti máltai szervezetek által vezetett segítő akciókban. 2016-ban több mint 2 millióra becsülhető azoknak a száma, akiknek orvosi, szociális vagy fejlesztési segítséget nyújtott.

A Máltai Rend világszerte részt vesz az emberkereskedelem elleni harcban. A Rend nemcsak az áldozatok megsegítését tartja kiemelten fontosnak, hanem azt is, hogy felhívja a figyelmet erre a kegyetlen jelenségre, amely a népvándorlással és elszegényedéssel egyre növekszik. Két, újonnan kinevezett utazónagykövet végzi ezt a munkát, a Rend diplomáciai kap-

csolatait, projektjeit és hálózatait igénybe véve. Felszólaltak az ENSZ Közgyűlése előtt is. Az ILO szerint 21 millióra tehető az áldozatok száma, ezeknek 55%-a nő és fiatal lány.

Franciaországban évente több mint 200 000 emberen segítenek, 52 000 ebédet tálnak fel, 17 egészségügyi intézményt tartanak fent a máltaiak – mindezt 2 000 munkatárssal és 9 500 önkéntessel. Az Ordre de Malte France – a francia Máltai segélyszolgálat – idén ünnepli fennállása 90. évfordulóját. Az elmúlt években a mentőszolgálaton és a rászorulókat orvosi és szociális ellátásán kívül a lepra elleni harcban szerzett magának hírnevet; jelenleg egyik fontos feladata a bevándorlók integrálása és segélyezése. Az Ordre de Malte France a nemzeti határain kívül is jelentős munkát végez. A legismertebb nemzetközi tevékenységük a híres máltai anya- és gyerekkórház Betlehemben

aktuális

Jónak lenni jó

A Máltai Szeretetszolgálat támogatására
hirdetett gyűjtést a közmédia

Hatodik alkalommal rendezi meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) Jónak lenni jó! elnevezésű jótékonyági kampányát, amelynek kedvezményezettje 2017-ben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

Immár elmondható, hogy a közmédia hagyományt teremtett a Jónak lenni jó! kezdeményezéssel, és idén, december 17-én ismét egész napos műsorfolyammal várja a felajánlásokat – mondta el a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. televíziós médiaszolgáltatási igazgatója. Medveczky Balázs kiemelte annak fontosságát, hogy a szórakoztató, kulturális ismeretterjesztő vagy napi aktualitásokat közvetítő műsorok mellett a közmédia csatornáin hangsúlyos szerepet kapjon a társadalmi felelősségvállalás. A Jónak lenni jó! bizonyította, hogy képes a széleskörű összefogás megteremtésére, sőt tavaly a Magyar Termék Nagydíjat is elnyerte. Megfigyelhető, hogy a felajánlott összegek nagysága is évről évre nőtt: 2012-ben 100 millió, tavaly pedig már 261 millió forint támogatás érkezett – számolt be az eredményekről Medveczky Balázs.

Siklósi Beatrix, az MTVA Nemzetiségi, Külhoni és Kiemelt Projektek Főszerkesztőségének vezetője hozzátette: a Jónak lenni jó! elindulásakor elsősorban a kispénzű emberek jelentkeztek segíteni, de mára a társadalom széles spektruma csatlakozott a jótékonyági kezdeményezéshez; a díszpórásban élő magyarságtól is egyre több felajánlás érkezik. Nem is csak a segítség pénzben kifejezett összege, hanem annak szellemi és lelki értéke is fontos: éreztetni a törődést a rászorulókkal – emelte ki a főszerkesztő. Mint emlékeztetett, a kampányban ezért nemcsak pénzadományokat várnak, hanem olyanok jelentkezését is, akik a saját tudásukkal, figyelmükkel segítenek a rászorulókat.

Számos művész, sportoló, a hazai közélet kiválóságai csatlakoztak az akcióhoz, de az évek során sok nemzetközi híresség is részt vett a Jónak lenni jó! népszerűsíté-

sében. Idén például A hegyi doktor című televíziós sorozat címszereplője, Hans Sigl egy általa aláírt orvosi köpenyt ajánlott fel, Rafael Nadal jelenlegi világszű teniszező pedig egy dedikált teniszütőt küld a kezdeményezés javára.

Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke emlékeztetett arra, hogy a „máltai szellemiség” több mint kilencszáz éves, a hit védelme és a rászorulókat támogatása határozza meg 1099 óta. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat több mint háromszáz programot működtet, a szervezet tevékenységének főbb súlypontjai az esélyteremtő programok, a mozgássérültek segítése és az életmentés - tette hozzá.

Győri-Dani Lajos, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke hozzátette: szolgálatuk csaknem harminc éve az emberek jócselekedeteiből építkezik, most pedig a közmédia jóvoltából újabb lehetőséget kapnak, hogy megmutassák: jónak lenni jó. A szeretetszolgálat mindenféle segítséget szívesen fogad; a jelentkezők pénzzel, tárgyi felajánlásokkal vagy munkával egyaránt segíthetik a máltaiak küldetését - hangsúlyozta Győri-Dani Lajos.

portré

Már nem főnök vagyok, hanem Róbert

Kenyeres Róbert szociális munkás két évtizede dolgozik a máltai hajléktalan ellátásban, alighanem egyedülálló módon csaknem végig ugyanazon a helyen. Akikkel annak idején együtt kezdtek, már régóta valami mást csinálnak, a menedékhelyeken végzett munka ugyanis rendkívüli módon igénybe veszi az embert. Portré egy negyvenes fiatalemberről, akit egyébként a szakma nagy öregjeként emlegetnek a háta mögött.

Kenyeres Róbert alföldi fiatalember, a kilencvenes években egy nagy nyári fesztivál után maradt Budapesten, hogy mint fogalmazott, szerencsét próbáljon. Alkalmi munkák mellett a Petőfi Csarnokban működő Kapocs Ifjúsági Önszolgálatnál kezdett önkénteskedni. „Drogprevenációs előadásokat tartottunk iskolákban, mi kezdtük a vízosztást és felvilágosítást a szórakozóhelyeken. Fel sem merült, hogy más utat válasszak, mint a szociális munka. Elkezdtem dolgozni a 22. kerületi családsegítő központban, és onnan hívtak át éjjeli ügyeletesnek a Szeretetszolgálat Borszéki úti hajléktalan szállójára. Hentente négyszer kellett bejárni éjszakára. Fiatal voltam, és nagyon élveztem a tizenkét-tizenhat órás szolgálatot. Azóta végig jártam az összes máltai hajléktalan ellátó intézményt.” Azt mondja, nem volt tuda-

tos, hogy a hajléktalan ellátást választja a szociális munkán belül, de az éjjeli menedéken egyértelművé vált, hogy ezt akarja csinálni. Tíz év terepmunka után elkezdte a főiskolát szociális munkás szakon, de néhány vizsga híján diploma nélkül fejezte be. „Ami szaktudást lehetett, azt megtanultam a főiskolán, a többi ügyis a gyakorlatban alakul ki. Vannak helyzetek, amiket az iskolapadban nem lehet megtanulni kezelni. Például, amikor a krízisszállón a sarkban fekvő bácsit, akivel előző este még beszélgettél, mozdulatlanul találsz, mert meggyünk tovább, mert sokan vannak, akiknek segíteni kell.”

Két évtized alatt sok nehéz helyzetben kellett helyt állnia, de hitvallása szerint mindenben meg lehet találni a szépet. „Még abban is, amikor a krízisautóval egy

nagyon ittas, maga alá vizelt férfit hozunk a fürdőbe, kizsákmánjuk, ágyat adunk neki, talpra állítjuk és egy hét múlva újra öntudatlanul találunk rá. Akkor újra kezdjük, de legalább néhány napra jobbra tesszük az életét. Az istenképem ködös, de az biztos, ha csak az emberekben hinnék, akkor nem tudnám újra és újra kezdeni.” A siker fogalma számára relatív. Míg másnak az a siker, hogy lakásba költözteti az erdőből a hajléktalan embert, húsz év szolgálattal a háta mögött ő úgy gondolja, a nappali melegedőben már az is siker, ha valaki öt év után a nevén szólítja. „Itt szinte minden betérő hajléktalan ember azt mondja nekem, hogy főnök. Nem azért, mert tisztel. Éppen ellenkezőleg. Annyira sem tisztel, hogy megjegyezze a nevem, hiszen ahhoz vannak hozzá szokva, hogy a szociális munkások gyakrabban cserélődnek, mint az asztalterítő, akkor meg minek fárasszák magukat nevekkal. Ezért esik jól, hogy az én nevemet sokan megtanulják és lehet, hogy két-három év kell hozzá, de már nem főnök vagyok, hanem Róbert.”

A szociális munkás vallja, hogy a nappali melegedőben nemcsak az a feladata, hogy kiossza a reggelit vagy segítsen a mosógép használatában, hanem hogy békés hellyé tegye az intézményt. „Nem engedek be ittas embereket, olyanokat, akikről tudom, hogy balhésak. Ha ilyen jön, megkérem, hogy sétáljon egyet, és amikor kijózanodik, vagy megnyugszik, akkor beszélünk újra, és higgadtan, józanul már bejöhethet. Azt is feladatommak tartom, hogy ügyeljek az itt lévő emberek értékeire, ne engedjem, hogy bármi eltűnjön, miközben elbóbiskolnak vagy kimennek a mosdóba. Emellett békén hagyom őket, mert ez a hely jelenti számukra a biztonságot, ahol megpihenhetnek. De amikor ügyet kell intézni, akkor viszont nem hagyok nekik nyugtot, amíg el nem intézzük. A tévézés előtt is mindig közösen választunk csatornát, műsort, hogy abból se legyen vita. Békés légkört kell teremtenem, egy védett helyet, ez is a feladatom.” Legrosszabb rémálma, hogy krízisidőszakban érkezik egy segítségkérő család, akiket nem tud elhelyezni. „Sajnos ez reális probléma. Ha együtt akarnak maradni a gyerekekkel azután, hogy kitették őket az alberletből, szinte nulla az esélyük rá. Az intézmények tele vannak, főleg télen, a családsegítő megteszi, amit tud, és reménykedünk.”

Krízisidőszakban Kenyeres Róbert éjszakai ügyeletet visz a krízisszállókra, ahol gyakran találkozik ittas, vagy kábítószer

hatása alatt lévő emberekkel, akikkel nem mindig konfliktusmentes az ismerkedés. Ahogy fogalmaz, valakinek ezt is meg kell csinálni, emellett pedig feldobja, hogy sok életet, sorsot meg lehet ismerni. „Egy éjszakai krízisszállón ismertem meg egy későbbi máltás kollégámat. Hajléktalanként került be az egyik matracra és egy éven belül a közmunkaprogramban elkezdett nálunk dolgozni Zugligetben.” Gondot fordít minden betérő emberre, és külön energiát fektet azokba, akik hajlandóak maguk is tenni azért, hogy kilépjenek a hajléktalanságból. A pályán maradás kulcsa véleménye szerint az alázat, az emberek szeretete. „Nem könnyű szeretni abban a pillanatban az ittas embert, amikor melegebb éghajlatra küld, de másnap, főleg ha esetleg bocsánatot is kér, már könnyebb. Sokat jelent, ha valamelyik ember akár a krízisben, akár a nappali melegedőben azt mondja, köszönöm, vagy, hogy jó látni magát.” Húsz év tanulságát nem tudja néhány szóban összefoglalni, ahogy azt sem, miért csinálja még mindig. Mint mondja, a világmegváltást és a nagy szavakat másra hagyja, neki csak az a fontos, hogy ne fagyjon meg senki a kerületben.

(Írta: Parák Eszter)

(Fotók: Kovács Bence)

szolgálat

Nem volt, aki megcsinálja helyettem

Lélekben is készül a szakma a téli hajléktalan-ellátásra

A fővárosi hajléktalan-ellátásban dolgozó szociális munkások számára szervezett szakmai napot a téli krízisidőszak kezdetén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesten, november 10-én.

Az eseményen azokra a lehetőségekre és módszerekre hívták fel a szociális munkások figyelmét, amelyek a következő hónapokban várható intenzív és folyamatos munka mindennapos ellátásához segítséget jelenthetnek. Délután előadások hangzottak el, a szeretetszolgálat munkatársai osztották meg egymással tapasztalataikat.

Az évente megrendezett szakmai napon rendszerint nem szakmabeli vendég is előadást tart, idén Lackfi János Kosuth-díjas költő vállalkozott arra, hogy gondolatait megossza a hajléktalanok ellátásáért felelős szakemberekkel.

Akkor vagyunk a helyünkön, ha nincs más, aki megcsinálja helyettünk azt, amit csinálunk – fogalmazott a költő, és a zeneszerző Schönberg példáját idézte, hogy kiemelve ennek a gondolatnak a valóságos voltát. Schönberg, amikor az első világháború idején a sorozóbizottságnál megkérdezték tőle, miért zeneszerző lett, miért nem valami rendes szakmát választott, azt válaszolta: „Nem volt, aki megcsinálja helyettem.”

A Máltai Szeretetszolgálat Bem rakparti épületének emeletén festménykiállítást nyitottak meg. Juhász Dávid Csavargók című sorozatának olajfestményei „az életől megmárt emberi sorsokat” mutatnak be, ahogyan a művész fogalmazott. Elmondta, hogy tanárként tíz éven keresztül járt tanítványaival Budapest utcáira, hogy ételt vigyenek a hajléktalan embereknek, ismeri az élettörténetét a képein szereplőknek.

Morva Emília, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiójának vezetője elmondta, hogy öt éve rendezik meg a krízisnyitó szakmai napot, hogy lelkesítsék, bátorítsák kollégáikat. Arra buzdítják őket, hogy céljaik legyenek, ne feladataik. Megtisztelő, nagy alázatot kívánó feladat olyanokról gondoskodni,

akik a leginkább elesett állapotukban tőlük kérnek segítséget. A legfontosabb: bizalmi kapcsolatot kiépíteni a mindenét elvesztett emberrel, hogy újra elhiggye, van számára holnap, van jövő.

A szociális munkások jóval többet tesznek, mint ami a kötelességük lenne, a legnagyobb hidegben nem az órájukat nézik, hanem a problémákat szeretnék megoldani, tette hozzá Morva Emília. Vannak sikertörténeteik, de mint mondta, a siker óvatos mértékegység náluk, sok idő és energia befektetése után is törekény lehet az eredmény.

Mit tegyen a civil járókelő, ha azt látja, hogy valaki nagyon rossz állapotban van az utcán? Ránk fér, mindannyiunkra, hogy az elesettekkel kapcsolatba lépünk – hangsúlyozta Morva Emília. Azt tanácsolta, a józan eszünket használjuk, először is mérlegeljünk, egészségügyi vagy szociális problémáról van-e szó, eszerint hívunk mentőt vagy a diszpécsterszolgálatot (téli órákban belül kijönnek), illetve ha mentőt hívtunk, akkor is hívjuk a diszpécsterszolgálatot. Azt javasolta, hogy a nagy hidegben igyekezzünk szállóra juttatni a hajléktalan embert.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával idén három budapesti aluljáróban (Blaha Lujza, Kálvin és Deák tér) több szervezet együttműködésével megpróbálják elérni, hogy az erőiket összerakva hatékonyabban tudjanak segíteni. Közös adminisztrációs felületen dolgoznak, amelynek segítségével el tudják érni, hogy a különböző szervezetek az egyes emberek esetében egy célt dolgozzanak.

(A Magyar Kurír tudósítása)

Erre az élményre mindannyiunknak szüksége van

A karitatív szervezetek Európában példa nélküli támogatással újíthatják meg vidéki bázisaikat és közparkjukat, a 4,5 milliárd forintból megvalósuló program az ország területének csaknem egészét lefedi. Soltész Miklóstól, az Emberi Erőforrások Minisztériuma egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkáráról, a Karitatív Tanács elnökétől többek között azt is megkérdeztük, hogy az általa vezetett államtitkárság nevében hogyan értendő a civil társadalmi kapcsolatokért viselt felelősség.

- A zakója hajtókáján két kicsi lábat formázó kítűzőt visel. Mit üzen ezzel?

- Ez egy tízhetes magzat láb mérete. A tizedik hétre kialakulnak a szervek, egy átlagos magzatnak ekkora a lába. Hét éve, amikor kormányra kerültünk, évente 40 ezer abortuszt végeztek az országban. Ez a szám azóta harmincezerre csökkent, ami persze még mindig elfogadhatatlanul sok, de én most arra az évi tízezer gyermekre szeretném felhívni a figyelmet, aki megszületett. Hét év alatt több tízezer gyermekről beszélhetünk. Rengeteg civil kezdeményezés, program, egyházi támogatás és állami intézkedés van a háttérben, és ezek mind azt a célt szolgálják, hogy megfordítsuk a folyamatot. Azt szeretnénk, hogy a nehéz helyzetbe került édesanyák ne teherként és félelemmel éljék meg a várandósságot, hanem örömteli esemény legyen az életükben.

- Az állami és a civil szféra együttműködésének csúcsszervezete a nagy segítségnyújtó Karitatív Tanács, ami korábban inkább egyeztető testületként működött, a mostani kormányzat alatt viszont aktívan cselekvő szereplővé vált. Miért alakult így?

- Szükséghelyzetben született döntés arról, hogy a tanács tagjai – így a Vöröskereszt, a Baptista Szeretetszolgálat, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, a Katolikus Karitás, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a később csatlakozott

Református Szeretetszolgálat – hangolják össze a tevékenységüket, és a rájuk bízott feladatot végezzék el.

- Mi volt ez a szükséghelyzet?

- A 2010-es árvíz. A médiából felsőzsolcai árvízként ismert katasztrófáról beszélek, amely így maradt meg a köz tudatban is. Pedig az árvíz számos Sajó-menti településen pusztított, de komoly károkat okozott a Hernád folyó is. Ám miután Felsőzsolca szerepelt a híradásokban, szinte mindenki oda vitte a szállítmányokat. Nemcsak az aránytalan elosztás jelentett problémát, hanem az ügyeskedők megjelenése is. Sokan kezdtek adománygyűjtésbe az árvízkárosultak javára, köztük jónéhány csaló is akadt. Az adott helyzetben a leggyorsabb és a legkézenfekvőbb megoldásnak tűnt, ha azt mondjuk: vészhelyzetben a Karitatív Tanácsot alkotó országos segélyszerve-

zetek közösen, összehangolt tevékenységgel lépnek fel. Az új rendszer a júniusi észak-magyarországi árvíz alatt jött létre, majd néhány hónappal később, az októberi vörösiszap-katasztrófa alatt élesben vizsgázott is.

- És ezzel létrejött egy, az addiginál lényegesen aktívabb, erős akciókra képes segítő szervezet, ami az állami és a civil szféra határvonalán működik.

- De csak vészhelyzetekben, vagy erős szükségben működik végrehajtó szervezetként is. A Karitatív Tanácsban résztvevő szervezetek a mindennapokban továbbra is saját, önként vállalt feladataikat végzik. A közös fellépést olyan súlyos események indokolják, mint amilyen például a 2013-ban pusztító dunai árvíz volt, vagy a kárpátaljai térséget erősen sújtó ukrajnai válság. De fontos segítséget nyújtottunk a Szerbiában és Boszniában pusztító

árvizek után is. A Karitatív Tanács évente egy-két akciót hajt végre, egyébként megmarad a koordináló, egyeztető szerepénél. Annak idején, még Harrach Péter szociális és családügyi minisztersége alatt azért jött létre a testület, hogy a vámvital által elkobzott ruhaneműk, hamis márkajelzéssel lefoglalt műszaki cikkek, vagy élelmiszerek megfelelő garanciák mellett eljuthassanak a rászorulókhhoz, ne kelljen megsemmisíteni azt, amit oda lehetne adni a nélkülöző családoknak. Később, a 2002-es kormányváltás után a testület jelentősége csökkent, feladatai megfogyatkoztak. 2010-ben azonban új időszak kezdődött, felértékelődött a segítségnyújtás és a segítő szervezetek szerepe is.

- Ön szerint kimondható, hogy a Kormány megbecsüli a segítő szervezeteket?

- Azt hiszem, erre elég egyértelmű választ ad az a nemrég indult program, amelynek során összesen 4,5 milliárd forint forrást kapnak a karitatív szervezetek a munkafeltételeik javítására. Ebből a pénzből új bázisokat hozhatnak létre, megújíthatják régi épületeiket, járműveket és a mindennapos feladatokhoz szükséges eszközöket szerezhetnek be. Úgy tudom, egész Európában nincs ehhez fogható, a karitatív szervezeteket erősítő összefogás. A tanács mind a hat tagja megközelítőleg 650 millió forintos támogatásban részesül, ezen felül három további együttműködő szervezet kap 200-200 millió forintot. A fejlesztések az ország területének egészét érintik, az ellátás mindenhol érezhetően javul, az autópályák mellett létrejövő új bázisoknak köszönhetően pedig a vészhelyzetben is gyorsan útnak indítható majd a segítség.

- És mit mondhatunk el a kisebb civil szervezetekről? Mennyire fontos az ő munkájuk, mit lát belőlük, mit tud róluk az államtitkárság?

- Magyarországon mintegy 65 ezer civil szervezet működik, ezek a rendszerváltás óta eltelt negyedszázad alatt indultak útjukra. A civil szervezetek döntő többségében valamilyen célért tenni akaró, segítő szándékú emberek dolgoznak, idejüket és energiájukat áldozva. Én őket tekintem civileknek. Megjelent néhány olyan szervezet is, amelyik magát civilnek nevezve rendszeresen bírál és direktben politizál, a kritikai megjegyzéseken túl azonban tényleges felelősséget nem vállal másokért, őket nem sorolom ide. A már említett 65 ezer szervezet mintegy fele, 32 ezer

felel meg azoknak a követelményeknek, hogy az adó 1 százalékának felajánlásából részesüljön. Ténylegesen felajánlott és az összes felajánlható 1 százalék közötti különbözet a Nemzeti Együttműködési Alapba kerül, amiből a kisebb civil szervezetek juthatnak forráshoz.

- Néhány éve szemtanúi lehetünk olyan segítő akcióknak is, amely mögött a facebookon szerveződött virtuális közösségek állnak, tehát olyan emberek, akik a valóságban nem is ismerik egymást. Tavaly télen például a Vígszínház elé kiraktak egy fogast rászoruló embereknek szánt téli kabátokkal, amely rövid idő alatt országos kezdeményezéssé nőtte ki magát. Mit gondol az interneten szerveződő kezdeményezésekről?

- Azt, hogy személyesség nélkül a segítség lényege veszik el. Fontos a tárgyi adomány, de legalább annyira fontos, hogy kísérje két-három jó szó is, történjenek igazi, személyes találkozások. Kitehetünk kabátokat, de ha nem tudjuk, ki viszi el, ki veszi fel, még az sem biztos, hogy ténylegesen segítettünk vele. Ha személyesen adjuk oda, nemcsak annak segítünk, aki kapja, hanem mi magunk is átéljük, hogy valakivel jót tettünk. Erre az élményre pedig mindannyiunknak szüksége van, sokkal inkább, mint a legtöbben gondolnák. Még akkor is, ha mondjuk egy hajléktalan ember nem úgy mond köszönetet, ahogy elképzeltük.

- Sokan mintha félnének a rászoruló emberekkel valóban találkozni. A középiskolás diákok nagy része állatmenhelyen

(Fotók: Kovács Bence)

töltené a kötelező szolgálatát, a munkahelyi közösségek az önkéntes munkát felfelé, vagy szemétszedéssel azonosítják, a kőlyökkutyák fényképe pedig többeket állít meg, mint a kapualjban kéregető koldus könyörgése.

- Gyakran találkozunk ezzel a jelenséggel. Két éve egy kopt püspök arról beszélt Budapesten, milyen nagyszerű dolog az, hogy az emberiség összefog a pandák megmentéséért, és milliók lépnek fel az esőerdők irtása miatt veszélybe került fajokért, de milyen jó lenne, ha a hitük miatt meggyilkolt és üldözött közel-keleti keresztényekért is szót emelne valaki. Ezek a példák egyfajta értékválságról tanúskodnak. Az emberek szemléletformálását ezért tartjuk kiemelten fontosnak, amiben az államnak, az egyházaknak és a civil szervezeteknek egyaránt nagyon komoly feladatai vannak.

- Például megmutatni a sarkon élő hajléktalan embert, felhívni a figyelmet a szomszédban élő elesett nénire, vagy buszmegállóban várakozó kerekesszékes fiúra?

- Igen. És ez talán a legnehezebb feladat, mert óhatatlanul együtt jár valamiféle felelősségvállalással is. Sillye Jenő dalszövegét hadd idézzem: „Könnyű szeretni azokat, akikkel nem foglalkozunk sokat. De ó, az a néhány ember, akiket győzőnm kell türelemmel.”

- Két évtizeddel ezelőtt a Cisztás Fibrózisban Szenvedő Betegek Egyesületének főtákaraként ön is egy civil szervezet munkáját irányította, ma pedig a civil kapcsolatokért is felelős államtitkárságot vezet. Miben más ma a civil segítségnyújtásról vallott álláspontja, mint korábban volt?

- Akkor is azért vállaltam el a felkérést, mert hittem a civil összefogás erejében, abban, hogy sok jó szándékú ember együttműködése eredményes lehet. Az egyesület főtákaraként szerzett tapasztalataim sokat segítettek abban, hogy értsem a civil szervezetek helyzetét, működését, igényeit. Az elmúlt években próbáltam abban is segíteni, hogy egyszerűbbé, könnyebbé váljon a civil szervezetek működése. Örülök annak, amikor pozitív visszajelzéseket kapok tőlük például arról, hogy a tavaly elfogadott törvénymódosításnak köszönhetően ez valóban sikerült. Örömmel látom, hogy határon innen és túl mennyi civil szervezet végez értéktelítő munkát az élet minden területén. A legnagyobb részük csendben és szerényen végzi tevékenységét, érdemben gazdagítva a helyi közösséget és a nemzetet.

szolgálat

Nyitva kell lennünk 25 év a Szatmár utca 26-ban

A Szatmár utcában indult máltai munka alapozta meg a Jelenlét programot – jelentette ki a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke, Vecsei Miklós a Befogadás Háza Családok Átmeneti Otthonának negyedévszázados évfordulóján tartott szakmai napon december 6-án.

Huszonöt éve vállalt hosszú távú felelősséget a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a budapesti Szatmár utca 26. szám alatti ingatlanért és az ott átmeneti otthonra találó rászoruló családokért. A karitatív szervezet a lepusztult és bűncselekményektől hírhedtté vált 45 lakásos bérházat 1991-ben a XIV. kerületi Önkormányzattól ötven évre térítésmentesen kapta bérleménybe, miután a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai az épület kapuját elállva megakadályozták, hogy a téli hidegben kilakoltassák a nagyrészt önkényes lakásfoglalóként ott élő sokgyermekes családokat. Egy évvel később családok átmeneti otthonaként máltai intézménnyé vált a Szatmár utcai bérház.

Az évforduló alkalmából szakmai napot szervezett a Szeretetszolgálat, melynek nyitányaként Morva Emília, a szervezet budapesti vezetője elmondta, azért is fontos számukra a Szatmár utca és az, ami itt elindult 25 évvel ezelőtt, mert a Magyar Máltai Szeretetszolgálat jelenlétén alapuló módszerét alapozta meg. „Ahogy itt elkezdett dolgozni a Máltai Szeretetszolgálat, ahogy itt elkezdtek a sebeket gyógyítani, az a szemlélet épült be a munkánkba, a

szociálpolitikánkba, szemléletünkbe az azt követő huszonöt évben.” Felidézte Vecsei Miklós huszonöt évvel ezelőtti mondatait, melyekben arról beszélt, hogy bár nem ért egyet a máltai szervezet az önkényes lakásfoglalással, mégsem engedheti, hogy kisgyermekeket utcára tegyenek a tél közepén. „Azok a mondatok ma is érvényesek, hitelesek és korszerűek. Még ma is van mit tanulnunk az emberek segítségéről, a sebek gyógyításáról, de még ma is azt valljuk, amit akkor Miklós mondott, hogy a kríziseket nem elfedni kell, hanem gyógyítani kell a sebeket.”

Vecsei Miklós a Szatmár utcai szolgálat kapcsán elmondta, hogy a máltai lelkiesség mintegy kötelező eleme a nyitottság. „Nyitva kell lennünk. Nem lehetünk elfoglalva mindig magunkkal, mert akkor nem halljuk meg a szót. Mindig kell egy résznek lennie, amin az igazi feladatok bejönnek. Így jött a Szatmár utca is.” Amikor beköltözött a Szeretetszolgálat önkéntese a házba, akkor 26 család élt ott, és mindössze egy wc volt az épületben. Önkéntesekkel kezdték el a munkát egy olyan szobában, ahol nem volt víz, sem fűtés, a fal mellett viszont akkora repedés volt, hogy le lehet

tett látni az alsó szintre. Először a gyerekek jártak be játszani a máltai irodába, később a felnőttek is betértek a problémáikkal. Az önkéntesek angol tanfolyamot indítottak, gyors- és gépirást és jogi ismereteket tanítottak. „Nálunk jó volt lenni, és ez hozta az eredményeket. '91-ben nem volt még szakma, mi is tanultunk. De az belénk vésődött és a mai napig igaz, hogy a jó kérdéseket fel kell tennünk saját magunknak. Mert ha nem jó a kérdés, rossz lesz a válasz.” Hat év alatt minden családnak találtak lehetőséget a továbblépésre. A munka legfontosabb eszköze a jelenlét volt, mondta az alelnök és hozzátette: „A jelenlét akkor nem egy szakmai jelenlétet jelentett. Minden, amit a Pokoli toronyban, Tarnabodon, Pécsen a György telepen, Tiszabón csinálunk, abban mind a Szatmár utcára hivatkozunk. Tehát, amikor azt mondjuk, hogy 25 év, akkor a mostani telep programoknak hívott programjaink 25 éves indulását is ünnepeljük.”

Szűcs-Somlyó Mária, Budapest Főváros Önkormányzatának kommunikációs igazgatója abban az időben a Magyar Televízió budapesti stúdiójának szerkesztő-riportereként készített dokumentumfilmet a Szatmár utcai eseményekről, és a konferencián kiemelte, hogy azóta csodálja a Máltai Szeretetszolgálatot, amiért felvállalják, hogy a legrosszabb állapotban lévő embereknek, közösségeknek segítenek. Karácsonyi Péter a ház első szociális munkása felidézte, hogy nagy kihívást jelentett, hogy az ott élő cigány családokat nemcsak a kerületben élő emberekkel kellett elfogadtatni, de egymással is, mert a családok eltérő származása miatt különbségek és feszültségek voltak köztük.

Két nagy felújítás után két családok átmeneti otthona működik a Szatmár utcai épületegyüttesben, ahol átlagosan 80 gyermek és krízishelyzetbe került családjaik találnak menedéket. Az itt töltött maximálisan másfél év során segítséget kapnak ahhoz, hogy újra építsék életüket. A házban egy tizenhét férőhelyes anyaotthon is található, valamint négy úgynevezett kivezető lakás, amelyeket jutányos árú albérletként vehetnek igénybe a Szeretetszolgálat intézményeiből kikerülő rászoruló emberek. Az évfordulón szervezett szakmai napon az emlékezés mellett a lakás- és családpolitika aktualitásairól is szóltak a résztvevők. A konferencia délutáni részében kerekasztal-beszélgetést tartottak a bizonytalan lakhatási körülmények között felnövekvő nemzedékről.

Maratoni volt a jóság is

Százezer ember vett részt a 32. SPAR Budapest Maraton Fesztiválon október 14-én és 15-én. A versenyzők és a szurkolók a rendezvényen megismerkedhettek a Magyar Máltai Szeretetszolgálat „Ide hozzuk a játszótérrel!” programjával és kipróbálhatták a mozgó játszótérek játékeit. A karitatív szervezet felhívására a hétvége során mintegy ezer mesekönyv gyűlt össze a legszegényebb családok gyerekei számára.

Az idei maratonra összesen 31.920 nevezés érkezett, a versenyen 81 ország 5400 külföldről érkezett futója vett részt. A rendezvény a szurkolókkal együtt közel százezer embert mozgató meg. Az eseményen a SPAR saját húsüzemének termékeit megkóstolva a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot támogatták a résztvevők. A karitatív szervezet helyben felépített játszótérén a két nap során több ezer gyermek játszott, akik így megismerték a Szeretetszolgálat „Ide hozzuk a játszótérrel!” programját. A programban a máltai mozgó játszótérek az ország több mint háromszáz legszegényebb településére viszik el a játék örömet, ahol nincs más lehetőség a közös játékra. A Szeretetszolgálat játszótérén a leg-

Ezernél több adomány mesekönyv gyűlt össze

aktuális

Jenkei Péter 3-as rajtszámmal és máltai pajzzsal a mellkasán nyert bronzérmet (fotó: Mérei László, atletika.hu)

többen a Máltai SE Teqball asztalát próbálták ki, valamint máltai lovagként és dáma-ként fényképezkedtek. A gyerekek máltai lovaggá válva kalandos társasjátékban vettek részt, foszforeszkáló kavicsot festettek, máltai pajzsot színezték, miközben azt is megtudták, mit jelképez a nyolcágú kereszt, titkosírást fejtettek és csirkét pattintottak fazékba. A fajtékok és a társasjátékok kellékei a Magyar Máltai Szeretetszolgálat pátyi Kreatív műhelyében készültek.

A Máltai SE színeiben öt versenyző indult a SPAR Budapest Maratonon: Pittner Gabriella maratoni távot futott, míg Batta Zsófia, Jakus Edina, Kovács Gábor és Németh Nándor a maratoni váltóban vettek részt. Jenkei Péter, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársa - a Vasas versenyzőjeként, de mezén a máltai pajzzsal - harmadikként ért célba a SPAR Budapest Maraton részeként rendezett magyar bajnokságon.

A Máltai SE Teqball asztala volt a legkedveltebb játék (Fotók: Kovács Bence)

képriport

A lélek edzése

Ilyen volt a 20. győri sportnap

Közel ötszázötven, köztük 230 fogyatékkal élő ember vett részt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esély Sportnapján Győrben. Az október 18-án huszadik alkalommal rendezett eseményre 15 városból 22 csapat érkezett.

A fogyatékkal élő embereket gondozó intézmények csapatait a Graboplast Vízisport Egyesület kajak-kenu versenyzői egészítették ki. Az Európa – és Világ-bajnokságon is induló kajak-kenusoknak Kozma Imre atya, a Szeretetszolgálat elnöke fejezte ki a szervezők köszönetét. „Ez talán a legfontosabb edzés, mert a lelki erőket edzitek. A versenyeken nem a fizikai erővel győzünk, a lelki erő, ami hordoz bennünket. Ezek a találkozások, amikor meg kell állni, oda kell fordulni, sőt van, hogy a vállatokra, hátatokra kell venni a másik embert, valahogy úgy, ahogy a folyó hordozza a hajóitokat, ezek a lelketeket edzik.” Kozma Imre atya hozzátette, az ilyen alkalomak is megmutatják, hogy a fogyatékkal élő emberek jelenléte a társadalomban sokkal fontosabb, mint ahogy azt mi, úgymond egészséges emberek gondoljuk.

(Fotók: Kovács Bence)

könyvajánló

Harminchárom máltai lovag története Életsorsok

Új könyv jelent meg Okolicsányi Lajos és Révay Péter professzorok szerkesztésében és a Magyar Máltai Lovagok szövetségének kiadásában, mely 33 külföldre kényszerült rendtag életsorsát mutatja be.

A szerkesztők szándéka szerint a könyv kiadásának célja volt tudatni a következő generációkkal, mi történt velük és sors-társaikkal, miután hazájukon kívül kellett élniük és munkálkodniuk. Az életsorsukat bemutató írások szerkezetét előre megtervezték, ennek érdekében megfogalmaztak hét kérdéskört, a szerzők – valamennyien máltai lovagok – tehát az alábbi kérdésekre válaszoltak:

1. Mikor és miért hagyta el Magyarországot?
2. A menekülés története.
3. A menekülés végső pontja és az új élet kezdete (tanulás, munka, családalapítás).
4. Mire vitte, hová jutott, miképpen illeszkedett be új hazája társadalmába?
5. Mindenkori viszonya a Máltai Lovagrenddel (tagsága kezdetétől).
6. Mikor tért vissza először Magyarországra? Milyen viszonya volt a rokonokkal, ismerősökkel; részt vett-e az új rendszer politikai életében?
7. Az élete napjainkban.

A könyv jellemzésére talán legjobb mód, ha felidézzük Bolberitz Pál egyetemi tanár, nagykeresztos tb. konventuális káplán utószavát: „Az emberiség történelme megszámlálhatatlanul sok felemelő eseményt, dicsőséges korszakot tartalmaz, melyeket a generációk szóban továbbadtak egymásnak, később feljegyeztek, amelyek tanúságot szolgáltak és szolgálnak a népek, nemzetek, s akár az egész emberiség számára. Ezek egy része az emberek arcára derült varázsol, mindenkit boldogsággal tölt el: ilyenek a kiemelkedő em-

beri teljesítmények, melyek többnyire a világversenyeken teljesülnek be, de ilyen egy kisgyermek születése, vagy akár egy jelentős műszaki vagy művészeti teljesítmény elérése is. Történelmünk számos eseménye azonban kétarcú: csak egyeseknek ad okot vidám ünneplésre, győzelemi mámorra, miközben a legyőzött elpusztul, rabigába kerül, otthontalanná válik, menekülni kénytelen hazájából.

Korunk felgyorsult világában a «történelmi léptékű» események is sűrűbben fordulnak elő. Féken tartásukra napjainkban, az «információs forradalom» korszakában fontos eszköz a történelmi bűnök felemlgetése, felidézése, melyekre a XX. század eseményei bőségesen nyújtanak lehetőséget. Ugyanakkor senki sem szereti hallgatni a szenvedések, fájdalmak hangját, sokkal inkább a nehézségek legyűrését, a problémák, gondok megoldásának módját, a szereteten alapuló emberi segítségnyújtás megszámlálhatatlanul sok változatát, a hazaszeretet soha el nem múló, áldozatkész valóságát.

Könyvünk ebben a szellemiségben mutatja be a hazánkból elmenekülni kényszerült néhány honfitársunk életének egy szeletét. Ők valamennyien máltai lovagok, akik száműzetésbe kerültek a második világháború vagy az 1956-os forradalom és szabadságharc után. Rövid írásaikban összefoglalják menekülésük okát, kalandos módját, hálás szívvel visszaemlékezve segítőkire. Bemutatják a talpraállásukat új hazájukban, családalapításukat, szakmai, munkahelyi karrierjüket. Könyvünk fontos része ismerteti menekültjeink mindenkorai viszonyát az őshazájukkal, Magyarországgal. Végül valamennyien elmondják, hogy életük során miként élték, éltek meg a két legfontosabb máltai tevékenységet: a hit védelmét és a szegények, betegek segítségét.”

A 120 színes és 60 fekete-fehér képpel illusztrált könyv 344 oldalán megszólaló máltaiak 1945 és 1956 után hagyták el Magyarországot, mai átlagkoruk 80 év.

„Legyen áldott az Isten és Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki minket nagy irgalmában Jézusnak a halálból való feltámadása által új életre hívott, az élő reményre” (1Pt 1,3)

Az előszót Semjén Zsolt nagykeresztos magisztrális lovag engedelmességben, Magyarország miniszterelnök-helyettese, a bevezetőt pedig Szabadhegy Kristóf nagykeresztos tiszteleti lovag engedelmességben, a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége elnöke írta. A gondos lektorálást Török József professzor, tiszteletbeli konventuális káplán végezte. A végén rövid angol és olasz nyelvű összefoglaló található. A könyv kiemelt támogatója: Prof. Dr. Csomós Géza nagykeresztos magisztrális lovagok engedelmességben.

A mű 2017. október elején került ki a nyomdából, a könyvbemutató október 14-én volt Mátraverebély-Szentkúton, a szövetségi lelkigyakorlat keretében. Kereskedelmi forgalomba nem kerül, de korlátozott számban beszerezhető az MMLSZ irodájában.

a hit védelme

Az erdő növekedését kell meghallanunk

„Keresztény értékek a Kárpát-medencében – Szent László lovagkirály, a hit védelmezője” címmel tartott konferenciát a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége 2017. október 27-én a Magyar Tudományos Akadémián.

A konferenciát Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár nyitotta meg. Közép-Európa elkötelezett Szent László király öröksége, a keresztény és a nemzeti értékek védelme mellett – mondta az államtitkár. Majd Szabadhegyi Kristóf, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének elnöke köszöntött a megjelenteket. A Máltai Lovagrend jelmondata így szól: „Tuitio fidei et obsequium pauperum – A hit védelme és a szegények szolgálata”. Ez a kettő elválaszthatatlan, a hit védelméhez tudatosságra és tettrekészségre is szükség van. Ez a konferencia egy több részből álló sorozat első állomása, a jövőben a család, az oktatás, a média és a gazdaság témáját fogják tüzesebben megvizsgálni.

Török József, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának professzora előadásában arra hívta fel a figyelmet: a lovagok feladata a hit védelmezőjeként a keresztény helyek megvédése lett. A johannita lovagrend a történelem során – elsősorban az iszlám hódítással szembe-
szegülve – a keresztény területeket védte. Napjainkban más veszélyek fenyegetik a kereszténységet. Az Egyháznak rá kell mutatnia az emberi személy lényegére,

melynek jelentőségét a kereszténység ismerte fel a legjobban.

Bíró László tábori püspök szerint egy „kidőlő fa nagyobb zajt csap, mint egy egész erdő növekedése”. Ma a különféle együttélési formákat tartják pozitívnak, a hagyományos családot bírálják, és nem beszélnek annak örömről. Nekünk az erdő növekedésének hangját kell meghallanunk. Ha mindig a krízisről beszélünk, magunk is erősítjük a család hanyatlását. A család és az Egyház között megfelelések vannak: mindkettő ugyanabból a forrásból fakad. A család egy kis Egyház, az Egyház pedig egy nagy család. Sem az Egyház, sem a társadalom nem létezhet családok nélkül: a család öröme az egész társadalom öröme. Az Egyháznak fel kell fedeznie a családot, erre kell építenie evangelizációját. Ennek az is része lehet, hogy a jövőben a jegyesoktatás ne az esküvőre készítsen fel, hanem a házasságra.

Tokár Imre János OFM előadásában a Dubnici krónikát idézte, mely szerint Szent László 1345-ben megjelent a tatár-
ok elleni ütközetben. A keresztény hit is akkor jelentkezik teljes hatásában, amikor egy válságos időszakot élünk meg. Az utóbbi években több önkormányzat jelezte, hogy szívesen átadná iskoláját az Egyháznak. Magyarországon lelki megújulásra van szükség, ebben vállal részt az a keresztény oktatás, mely az emberi szívre hatva a személy fontosságát és a teremtett világ iránti felelősséget helyezi az előtérbe.

Ennek része az „áhitat és az ámulat” egy-
sége; a Teremtő megismerése; szintézis a hit és az élet között; valamint a közösségi élet, a felelősség és az érett gondolkodás hangsúlyozása.

Maklár Ákos, a Keresztény Értelmi-
ségiek Szövetségének (KÉSZ) elnöke a keresztény szervezetek kihívásairól szólva kiemelte, hogy Szent László uralkodásának fontos eleme volt az egyházszervezés. Zágrábban püspökséget alapított, a bihari püspökséget Váradra helyezte, a kalocsai érsekségnek pedig Bács is székhelye lett. A papnevelés érdekében létrehozta a székeskáptalanokat. Szent László az egyházi intézményeket nagyvonalú adományokkal is segítette. A KÉSZ ma is Szent László által is megerősített elvek mentén építkezik.

Szikora József, a Magyar Katolikus Rádió főszerkesztője elmondta: a Katolikus Egyház feladata Isten Igéjének hirdetése, a liturgia végzése és a szeretetszolgálat. A média egyik útja az, hogy tudósít az Egyház ezen tevékenységeiről. Napjainkban a média helyzetét nehezíti az internet kuszasága is, ugyanakkor a katolikus média munkatársainak az a felelőssége, hogy megszentelje azokat a területeket, melyeket használ. „A média szóra és tette szeretne serkenteni, feladata a szó szoros értelmében vett közszolgálat.”

Baritz Sarolta Laura OP a keresztény gazdasági elveket ismertette. Manapság az anyagi javakat tartják a gazdaság alapjának, ezzel szemben az erkölcsre kellene

építenünk ezen a területen is. Szent László is így építette fel gazdaságpolitikáját, jellemzője az „erkölcsre épülő szakértelem” volt.

Kásler Miklós, az Országos Onkológiai Intézet főigazgatója történelmi tablót változt fel Szent István korától egészen Szent László és Könyves Kálmán uralkodásáig, míg Major Balázs, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezetője a keresztes háborúk okaira mutatott rá. A hadjárat-sorozat elsősorban a muszlim előretörésre adott európai válasz volt, ezen kívül biztosítani akarták a keresztény zarándokok szentföldi útját is. Ugyanakkor a közvéleméssel ellentétben a hadjáratoknak nem volt kolonizációs szándéka – az elfoglalt területeket Bizáncnak akarták átadni. De a profitéhség sem vezette a kereszteseket, hiszen nagyon drága volt a hadjáratban való részvétel. A népességnövekedést sem sorolhatjuk az okok közé, mint ahogyan az sem igaz, hogy a másodszülöttek kívántak így érvényesülni. A keresztes háborúknak vallási motivációjuk volt. 1217-ben önálló magyar királyi haderő indult a Szentföldre, mely végül – a történelemben egyedülként – a szárazföldön tért haza.

Dénes Zoltán, a Debreceni Egyetem címzetes docense Szent László tiszteletéről és a Szent László-év létrejöttéről beszélt, majd a konferencia végén Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke mondott zárszót. Mint kiemelte, az egész Kárpát-medence keresztény örökségéért felelősek vagyunk. Az erkölcs a

lélek egészsége, a hívő és erkölcsös ember pedig Isten szövetségese. Szent István – a szegletkő – és Szent László – a bástya – tevékenysége arra mutat rá, hogy a magyar ember képes az erkölcsös életre.

A konferencia szervezői hiánypótló feladatra vállalkoztak

(Fotók: Kovács Bence)

„Napjainkban más veszélyek fenyegetik a kereszténységet”

könyv ajánló

Emlékezet és azonosság

A Máltai Könyvek 2017. karácsonyán megjelenő kötete Szent II. János Pál pápa Emlékezet és azonosság című műve. A szentéletű pápa a XX. századi diktatúrákat és azok következményeit elemezve ír jóról, rosszról, önazonosságról, nemzetről és hitről a harmadik évezred elején.

II. János Pál: Emlékezet és azonosság című kötet valójában a 2005. április 2-án, 84 évesen elhunyt Szent II. János Pál pápa végrendeletének készült. Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke ezekkel a szavakkal ajánlja a kötetet: „Azoknak segíthet ez a könyv, akiket a szabadság megittasult mámorán túl, a felelősség gondolata is foglalkoztat: Lehetséges-e, egy új – számunkra elsősorban európai –, a struktúrákat átható egyensúlyt teremteni? A nemzeti egyensúly megkerülésével, biztosan nem.

Itthon is vannak bizonytalanságaink, mégis törvényeken és a szabályokon túl a társadalmi igazságosság felé kell haladnunk. Érezzük a bizalom fékjeit, a hallgatag közöny sunyiságát, a megfoghatatlan ügykezelés ridegségét, a szellemi igénytelenséget és az álbátor sekélyesség leleményeit, hogy az emberi érintkezés eldurvul, hogy egymás megértése helyett óvatosságot tartunk, s közben a meggyőződéses ateizmus és az istenhit között a cinikus, zsebre-dolgozó önzés senki-földje terül el és egyre szélesedik.

Mégis valljuk, hogy az ember alapvetően jó. Hajlandó számolni a másikkal, tud békét teremteni, föl tudja fakasztani nemes örömeit, ha azok kellenek valakinek, de elvadul, ha nem szerethet, ha nem szeretik.

A remény nem engedi, hogy kiálljunk a sorból, nem enged kétségbe esni, mert nem a felszínt tapintja, és tudja, hogy az ember mélye Isten titka.

Aki remél, hisz a dolgok jobbrafordulásában, ugyanakkor mégsem korlátozza a Gondviselést a jólétre, mert túl a sikeren vagy a vereségen, nyugtalan szívűnket az öröklétbe irányítja.

Aki jobb világról álmodik, vegye kezébe ezt a könyvet.”

Gondolatok a Hajléktalan Jézus szobra mellett

„Én legalább tíz kétszázast fogok tenni az autómbe, és mindenkinek adni fogok, aki kér. Nem érdekel, mire költi, ételre, alkoholra, kávéra. Nem vagyunk hívő emberek, de máától mindig ezt az arcot fogom látni azokra nézve, akik segítséget kérnek.”

Egy járókelő Nyíregyházán

„Nem az lesz a fontos, hogy milyen autód van, hanem az, hogy hány embert vettél fel az autódbe. Nem az számít majd, hogy mekkora házad volt, hanem az, hogy hány embernek adtál otthont. És akkor már nem a ruha tesz Téged, hanem az a tudat, hogy mennyi embernek segítettél felöltözni...”

*A mátészalkai Széchenyi István
Katolikus és Német Nemzetiségi Általános
Iskola 2A osztályának műsorából*

„Kisvárdra meghallotta az üzenetet, és tesz azért, hogy Isten szavait követve segítő kezét nyújtson minden elesettnek, rászorulónak”.

Leleszi Tibor polgármester

„Nem egy kőből épített házban tud igazán otthon lenni az ember, hanem a másik ember szívében.”

Palánki Ferenc megyéspüspök

(Fotó: Parák Eszter)